

NOVICE IZ STROKE NEWS FROM THE FIELD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

NOVICE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

INFORMACIJSKA PRENOVA REGISTRA PROSTORSKIH ENOT IN REGISTER NASLOVOV

Podatki o naslovih in podatki prostorskih enot so del informacij, s katerimi fizične in pravne osebe izkazujejo svojo identiteto v Sloveniji in tujini, zato so vključeni v različne procese in sisteme na skoraj vseh področjih delovanja družbe.

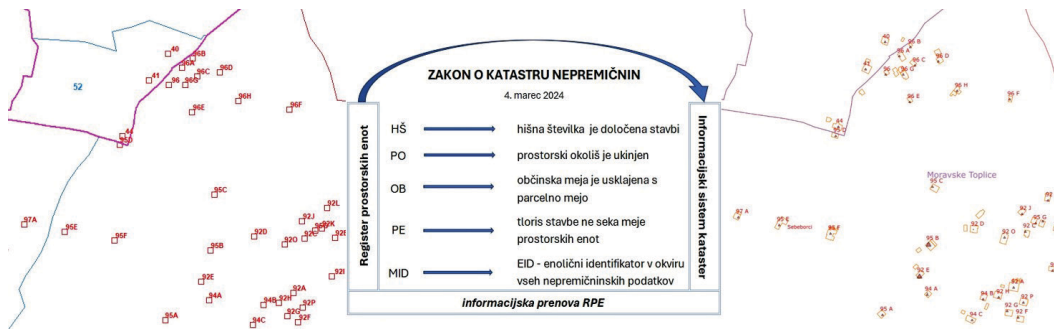
Informacijska prenova registra prostorskih enot in vzpostavitev registra naslovov zagotavljata lažje in boljše vzdrževanje samih podatkov v enotnem informacijskem sistemu Kataster (IS Kataster) ter hitrejši dostop do podatkov za različne življenjske dogodke, na primer pri prijavi prebivališča, registraciji podjetja, registraciji vozil, nakupu vozovnic, vpisih v šole, dijaške domove, izvedbi socialnih transferjev, uporabi na področju zdravstva, zagotavljanju varnosti navigacij, skratka, povsod, kjer se uporablja tudi naslov.

Podlaga za vzpostavitev IS Kataster je Zakon o katastru nepremičnin – ZKN (Ur. l. RS, št. 54/21), s katerim GURS celovito informatizira vse poslovne procese v zvezi z odločanjem o vpisih v kataster nepremičnin, register prostorskih enot, evidenco državne meje in register naslovov. S prehodom vodenja registra prostorskih enot v IS Kataster in vzpostavitvijo registra naslovov GURS zaključuje prehod na novi sistem, ki se je začel leta 2022 s procesi na nepremičninskem področju.

Vsi uporabniki lahko podatke prenovljenega registra prostorskih enot v novi strukturi prevzamete prek aplikacije Javni geodetski podatki (JGP), ki je prosto dostopna na portalu Prostor.

Informacijska prenova registra prostorskih enot ni vplivala le na vodenje postopkov in evidentiranje sprememb podatkov o prostorskih enotah in naslovih na geodetski upravi, temveč so morali spremembe vključiti v svoje sisteme tudi uporabniki podatkov prostorskih enot in naslovov, kot so upravljavci registra prebivalstva Slovenije, poslovnega registra Slovenije, davčnega registra in številni drugi informacijski sistemi. Pri samem prehodu je neposredno aktivno sodelovalo 22 različnih institucij, posredno pa seveda še veliko več, saj ima vsak od navedenih sistemov še posredne uporabnike. Vključenih je bilo 18 primarnih sistemov, ki so del osnovne državne podatkovne/storitvene infrastrukture (kataster nepremičnin, storitve e-eprave in podporni sistemi ministrstva za digitalno preobrazbo, sistemi ministrstva za notranje zadeve, AJPES, ministrstva za finance in DURS, ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter drugi sistemi). Posredno je bilo v projekt vključenih tudi 97 sistemov/osnovnih storitev, ki so povezani s primarnimi sistemi.

Zahvaljujemo se vsem institucijam, ki so bile s sodelavci udeležene pri prehodu in spremembe vključile v svoje sisteme.

Slika 1: Informacijska prenova registra prostorskih enot in register naslovov (vir: GURS).

POROČILO O TRGU POSLOVNIH NEPREMIČNIN ZA LETO 2023

Geodetska uprava je na svojih spletnih straneh objavila Poročilo o trgu poslovnih nepremičnin za leto 2023. Po preliminarnih podatkih se je tako število kupoprodajnih in najemnih poslov s poslovnimi nepremičninami lani v Sloveniji zmanjšalo. Ocenjujemo, da se je v primerjavi z letom 2022 število prodaj pisarniških prostorov zmanjšalo za 10-15 odstotkov, število prodaj trgovskih in storitvenih prostorov za 5-10 odstotkov, industrijskih prostorov pa za 30-40 odstotkov. Število na novo sklenjenih najemnih pogodb oziroma aneksov zaradi podaljšanja najema ali spremembe najemnine se je za pisarniške prostore zmanjšalo za 10-15 odstotkov za trgovske in storitvene prostore, za industrijske prostore pa za 20-25 odstotkov.

V letu 2023 so po naši oceni cene pisarniških prostorov zrasle za 5-10 odstotkov, cene trgovskih in storitvenih prostorov pa so tako rekoč stagnirale. Najemnine pisarniških prostorov ter trgovskih in storitvenih prostorov so zrasle za približno 3 odstotke.

Poročilo je dostopno na portalu Prostor, na strani Trg nepremičnin. Več informacij lahko dobite na GURS, pr.gurs@gov.si.

Slika 2: Poročilo o trgu poslovnih nepremičnin (vir: GURS).

DNEVI INFRASTRUKTURE ZA PROSTORSKE INFORMACIJE 2024

V dneh 21. in 22. februarja 2024 je v Skopju potekala 5. konferenca Dnevi infrastrukture za prostorske informacije, ki jo je organizirala Agencija za kataster nepremičnin Republike Severne Makedonije.

Agencija za kataster nepremičnin Severne Makedonije je koordinacijski organ državne prostorske podatkovne infrastrukture. V Skopju je bila organizirana peta, jubilejna konferenca, posvečena prostorski podatkovni infrastrukturi Severne Makedonije. Dogodek je bil odlična priložnost za izmenjavo izkušenj na področju prostorskih podatkovnih infrastruktur iz javnega, zasebnega in akademskega sektorja iz Severne Makedonije pa tudi iz regije.

Na konferenci je bilo predstavljenih 21 referatov iz desetih držav, v katerih so bili obravnavani dosežki na področju razvoja državne infrastrukture za prostorske informacije (NSDI) po posameznih državah. Skupne značilnosti vseh NSDI so v tem, da je bil v preteklih letih narejen izjemen napredek pri zagotavljanju medopravilnosti prostorskih podatkov, za katere so zadolžene državne agencije in upravni organi. Prav tako je bila vidna močna usmerjenost k uporabniku in zagotavljanju učinkovitosti procesov, ki jo države dosegajo s ponovno uporabo prostorskih podatkov. Na povabilo organizatorjev je imel v. d. generalnega direktorja GURS otvoritveni referat z naslovom *Zeleni slovenski lokacijski okvir* (angl. *Slovenian Green Location Framework*). Predstavitev vmesnih rezultatov projekta je požela veliko zanimanja tudi v razpravi, ki je sledila.

Konferenca je bila dobra priložnost za pregled stanja nacionalnih infrastruktur za prostorske informacije v Severni Makedoniji, Sloveniji, na Nizozemskem in Hrvaškem, v Albaniji, na Kosovu, v Grčiji ter Bosni in Hercegovini.

Slika 3: Tomaž Petek med uvodnim nagovorom (vir: GURS).

16. STROKOVNO SREČANJE VODSTVA GEODETSKIH UPRAV REPUBLIKE SLOVENIJE IN REPUBLIKE HRVAŠKE

Dne 27. februarja 2024 je v Zagrebu potekalo 16. strokovno srečanje vodstva geodetskih uprav Slovenije in Hrvaške. Namen srečanja je bila izmenjava najnovejših izkušenj in najboljših praks na področju pristojnosti obeh uprav. Dogodek so zaznamovale predstavitve projektov, ki jih trenutno izvajata. Sledil je konstruktiven dialog s poudarki na področju zagotavljanja transparentnosti in dostopnosti prostorskih podatkov državljanom in gospodarstvu, povezovanjem ključne infrastrukture digitalnih prostorskih podatkov ter nenehnem posodabljanju geodetskega sistema s ciljem izboljšanja hitrosti in učinkovitosti izmenjave prostorskih podatkov.

Letošnje srečanje je bilo 16. po vrsti, pri čemer je bilo zadnje organizirano leta 2018 v Krškem. Sodelovanje med upravama glede aktualnih strokovnih vprašanj je potekalo kontinuirano kljub nekajletnemu premoru zaradi ukrepov ob covidu-19.

Udeleženci so posebej poudarili potrebo po nadaljevanju sodelovanja na področju izboljšanja geodetskih storitev in prostorskih informacij, pa tudi krepitve regionalne povezanosti in inovacij.

Slika 4: Udeleženci 16. srečanja vodstva geodetskih uprav Republike Slovenije in Republike Hrvaške (vir: državna geodetska uprava Republike Hrvaške)

ZEMLJA NI POPOLNA KROGLA

Odkrijte moč lokacije

Če Zemlja ni popolna kroglja, kakšna je potem njena oblika? Najboljši približek našega planeta lahko opišemo z geoidom; in kot je to razgibana ploskev, je razgiban tudi razvoj geodetske službe v Sloveniji, ki z letošnjim posebnim jubilejem označuje osem desetletij življenjskih izkušenj, spominov in modrosti. Že davnega 20. januarja 1944 so se pojavili prvi obrisi lastne slovenske geodetske službe in uresničevati so se pričele dolgoletne želje slovenskih geodetov.

Več o častitljivem jubileju, razgibanosti oblike Zemlje, moči lokacije ... boste izvedeli na slavnostni akademiji ob 80-letnici geodetske službe v Sloveniji, ki bo v sredo, 3. aprila 2024, v Ljubljani.

Kako razumeti geodetsko službo?

Predstavljajte si jo kot potrpežljivo, vestno in odgovorno službo, ki je pozorna na podrobnosti. S pomočjo mejnih in trajnih znamenj nam pomaga razumeti harmonijo dimenzij in oblike našega planeta – Zemlje. Zamislite si jo kot celoto, ki s pomočjo lokacije med seboj učinkovito povezuje vse vrste prostorskih podatkov, modelov in tehnologij ter upodablja enega najpomembnejših temeljev digitalne družbe.

Pridružite se nam na praznovanju tega izjemnega praznika naše stroke. Podrobnosti sledijo kmalu.

Geodetska uprava Republike Slovenije

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FGG

Fakulteta za gradbeništvo
in geodezijo

NOVICE FAKULTETE ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO UNIVERZE V LJUBLJANI

SLAVNOSTNA PODELITEV DIPLOMSKIH LISTIN ZA LETO 2023

V sredo, 21. februarja, je bila v glavni stavbi Univerze v Ljubljani na Kongresnem trgu slavnostna podelitev diplomskih in magistrskih listin mladim strokovnjakom in strokovnjakinjam, ki so v letu 2023 zaključili enega izmed diplomskih ali magistrskih študijskih programov na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo pri Univerzi v Ljubljani (UL FGG). Uvodnemu pozdravu prof. dr. Violete Bokan Bosiljkov je sledil govor vabljenega strokovnjaka Jožeta Dajnka z Geodetske uprave RS, OGU Ptuj, ki je mlade strokovnjake na podlagi svoje poklicne poti seznanil s številnimi priložnostmi v zasebnem in javnem sektorju, vključno z raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami, ki jih čakajo na strokovni poti.

Sledila je podelitev listin – skupaj jih je prejelo 41 mladih strokovnjakov – od tega je bilo 28 diplomskih listin in 13 magistrskih listin. Nazadnje so bili posebej izpostavljeni najboljši študenti, ki so prijeli tudi simbolično nagrado, to so: *Blažka Bojnec* in *Maja Filač* z univerzitetnega študijskega programa prve stopnje geodezija in geoinformatika, *Aljaž Hvala* in *Matic Lalovič* z visokošolskega strokovnega študijskega programa tehnično upravljanje nepremičnin, *Patricija Barbo*, *Maruša Cestnik* in *Zala Ferlic* z magistrskega študijskega programa geodezija in geoinformatika ter *Nataša Gantar* in *Tina Pavlin* z magistrskega študijskega programa prostorsko načrtovanje.

Vsem še enkrat iskrene čestitke!

Slika 1: Prejemniki diplomskih listin Oddelka za geodezijo UL FGG s pedagogi.

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

INFORMATIVNA DNEVA NA ODDELKU ZA GEODEZIJO

V petek in soboto, 16. in 17. februarja, smo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) organizirali informativna dneva, na katerih smo bodočim študentom predstavili diplomske študije gradbeništva, geodezije in geoinformatike ter vodarstva in okoljskega inženirstva in jim podali koristne informacije, ki so potrebne za tako pomembno odločitev, kot je izbira študija.

Pozdravnim govorom dekanje, prodekana za izobraževalno dejavnost in predsednika Študentskega sveta v avli fakultete smo dijakom na posameznih oddelkih predstavili študijske programe. Diplomaska študija Oddelka za geodezijo na UL FGG, to sta **geodezija in geoinformatika in geodetsko inženirstvo in upravljanje nepremičnin (VSS)**, je predstavila predstojnica oddelka *prof. dr. Anka Lisec*. Gost iz prakse, letos je to bil *dr. Tilen Urbančič* iz podjetja Geotočka, je dijakom orisal svojo strokovno pot ter na podlagi aktualnih projektov izpostavil izzive in priložnosti v stroki. Študenta *Maja Filač* in *Maj Čapelnik* sta predstavila študij še s študentskega vidika, pri čemer sta se dotaknila tudi študentskih dejavnosti, v katere so lahko študenti vpeti preko Študentskega sveta in društva. Predstavitvi je sledil neformalen klepet na Oddelku za geodezijo, kjer so se lahko dijaki pogovorili o študiju s predstavniki oddelka in študenti. Pri tem so si lahko ogledali izbrano sodobno geodetsko opremo, pa tudi stalno zbirko geodetskih instrumentov s spremljajočo razstavo *Vsak milimeter šteje – geodezija na Slovenskem skozi čas*, ki je obiskovalcem fakultete na voljo v četrtem nadstropju.

Veseli nas, da je bilo zanimanja za naše študijske programe veliko – informativnih dnevov na UL FGG se je letos udeležilo več kot petsto obiskovalcev, pri čemer se jih je več kot 150 oglasilo tudi na Oddelku za geodezijo.

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

KAKO PREPROSTO IN ZABAVNO PREDSTAVITI DELO GEODETA?

Glede na vse izzive, ki jih prinaša razvoj novih tehnologij, in potrebe po kadrih na področju geodezije sta Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ter Geodetska uprava Republike Slovenije stopili skupaj ter pripravili zabavno raziskovalno gradivo za učence osnovnih šol.

Da bi uresničili svoje poslanstvo in zagotovili prihodnost geodetske panoge, smo v sklopu prihajajočega svetovnega in evropskega dneva geodetov in geoinformatikov, ki bo 21. marca 2024, skupaj z angleško ekipo *Get Kids Into Survey* pripravili dva zanimiva tematska posterja z vprašanji, ki učencem pomagajo razumeti, kdo so geodeti in s čim vse se ukvarjajo. Na vsakem posterju so prikazani geodeti v različnih vlogah, poleg posterja je na voljo kviz, s katerim bodo lahko učenci podrobneje spoznali raznoliko delo geodetov.

Verjamemo, da je gradivo odlično za popestritev pouka v osnovnih šolah, saj z interaktivnimi nalogami izobražuje o različnih geoprostorskih procesih, kjer se lahko učenci seznanijo s področji geodezije in delovnimi mesti, spoznajo mersko opremo in najdejo rešitve za geodetska vprašanja. Več informacij je na voljo na spletni strani <https://www.getkidsintosurvey.com/>.

V slovenski različici sta trenutno na voljo plakata Svet brez geodetov in Razvoj nepremičnin. Na plakatu je strip, ki prikazuje živahno dogajanje, spodaj je dodanih šest vprašanj, ki otroke spodbujajo k razmišljanju o poklicu geodeta. K vsakemu plakatu spada kviz, v katerem so podani odgovori in pojasnila k vprašanjem

SEDEMDESET LET GEODETSKEGA INŠTITUTA SLOVENIJE

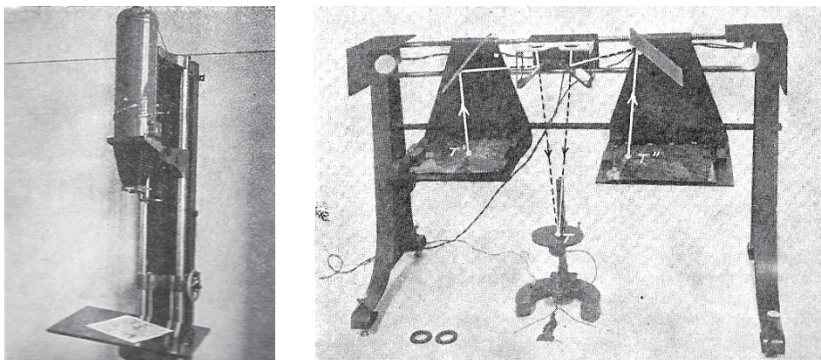
OD MORSKEGA DNA DO VRHA TRIGLAVA

Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo (IGF), današnji Geodetski inštitut Slovenije (GI), je bil ustanovljen 14. decembra 1953 kot samostojni raziskovalni inštitut pri Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Tehniške visoke šole v Ljubljani. Pobudnik ustanovitve je bil prof. Ivan Čuček, ki je bil tudi njegov prvi direktor (slika 1).

Slika 1: Prof. Ivan Čuček (1911–1992), pionir fotogrametrije na Slovenskem.

Za prvo obdobje delovanja je bila značilna vrsta izvirnih rešitev za precizne mehanične in optične instrumente v geodeziji in fotogrametriji, kar priča o poglobljenem praktičnem znanju in iznajdljivosti posameznikov, še posebej prof. Čučka. Zaposleni so sami skonstruirali nivelirje, zrcalni stereoskop, redreser, fotoprerovalnik in fotopantograf (slika 2). Uvedena je bila vrsta novih merskih postopkov, predvsem v fotogrametriji. To so bila terestrična snemanja rudnikov, kamnolomov in sotesk, merjenje premikov tal pri izgradnji večjih objektov in podobno (Hala Tivoli, viadukt Peračica, kamnolom in rudnik kaolina Stahovica, jez Mratinje na Pivi, kanjon Tare). Takrat so bili razviti postopki netopografske in terestrične fotogrametrije za potrebe merskega dokumentiranja kulturne dediščine (stolnica sv. Nikolaja, Robbov vodnjak, Ljubljanski grad, Plečnikova dediščina). Kasneje se je področje dela razširilo še na fotogrametrična dela za zemljiški kataster, obnovo in tisk starih katastrskih načrtov, izdelavo preglednih katastrskih načrtov v merilu 1 : 5000, geodetska dela v gradbeništvu in risanje balističnih nomogramov za vojsko.

Slika 2: Fotogrametrična instrumenta redreser in devilometer.

Zaradi vse večje prostorske stiske v prostorih stare Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo (FAGG) na Aškerčevi cesti (slika 3) so se zaposleni odločili za gradnjo stavbe na Cesti na Brdo, kamor so se preselili leta 1960 (slika 4). Število zaposlenih je s pet naraslo na 26.

Slika 3: Del začetne ekipe ob prvi stavbi na Aškerčevi cesti. Slika 4: Poslovni prostori ob Cesti na Brdo.

Med letoma 1960 in 1970 je inštitut izboljševal natančnost merjenja posedanja in deformacij objektov z novimi metodami in opremo. Sodeloval je tudi pri izmeri rudnikov v Alžiriji (slika 5). Najpomembnejši korak je bil storjen v kartografiji, saj je kot prvi v Sloveniji uvedel sodobne metode izdelave in reprodukcije topografskih in tematskih kart. To je bil obenem začetek povojne slovenske institucionalne kartografije in izdelave kart za širšo javno uporabo. Po naročilu AMZS je leta 1961 začel izdelovati prvo avtokarto Jugoslavije in jo dokončal leta 1963. Uvedene so bile najsodobnejše tehnike izdelave, saj je bil uporabljen sistem dimenzijsko obstojnih PVC originalov, bikromatsko kopiranje na folije, gravura in fotostavek. Za potrebe fotografske reprodukcije je bila kupljena velikoformatna reproduksijska kamera, v tiskarni pa so iz preprostih začetkov kamnotiska prešli na ofsetni ploskovni tisk. Tako je bila vzpostavljena in zaokrožena celotna linija izdelave kart.

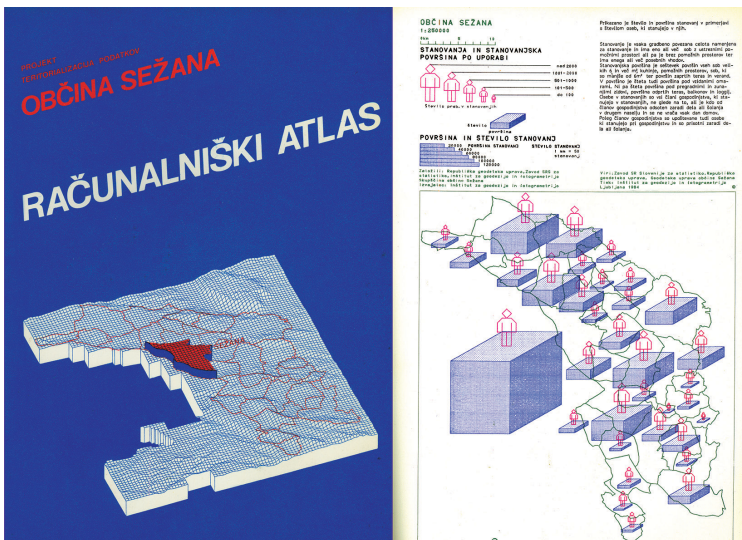

Slika 5: Geodetska dela v Alžiriji leta 1963.

Z avtokarto Jugoslavije se je odprlo novo področje izdelave kart za javnost in potrebe drugih strok. Postavljeni sta bili vsebinska in oblikovna zasnova turistične in planinske kartografije. Sledila sta planinska karta Julijskih Alp (1 : 50.000) in mestni turistični načrt Maribora, nato pa številne karte občin. Začela se je tudi izdelava uradnih preglednih kart Slovenije s tematskimi prikazi za potrebe gozdarstva in prostorskega načrtovanja.

Število zaposlenih je preseglo štirideset in prostori so postali zopet pretesni. Inštitut je kot sovlagatelj podprl gradnjo prostorov in nakup opreme v sedanji stavbi Fakultete za gradbeništvo in geodezijo na Jamovi cesti 2 ter se leta 1970 tja tudi preselil. Istega leta se je začelo sistematično raziskovalno delovanje, ki je še do danes nepogrešljiva sestavina delovnega procesa. Naraščal pa je tudi obseg operativnih projektov, zato je inštitut med letoma 1970 in 1980 nabavil še dodatne fotogrametrične instrumente, reprografske kamere, kopirne okvirje, tiskarske stroje in ustrezno kartografsko opremo. Fotogrametrija je doživela svež zagon na področju ortofoto načrtov. Uvedeni so bili tudi novi postopki transformacij in vzdrževanja katastrskih načrtov. Spremljanje trendov svetovnega razvoja je povzročilo še močnejši napredek na področjih planinske kartografije, turizma, prostorskega načrtovanja, urbanizma, geologije, arheologije in drugih strok.

Med letoma 1980 in 1990 je inštitut izvajal vrsto temeljnih in aplikativnih raziskovalnih nalog. Leta 1983 je začel z uvajanjem avtomatizirane kartografije, s čimer je bila začrtana povsem nova smer razvoja. Število zaposlenih je bilo v začetku osemdesetih let najvišje, in sicer okrog sedemdeset. Inštitut je pripravljaval standardizacijo v kartografiji in sodeloval pri razvijanju povsem novih baz digitalnih podatkov geodetske službe. Ustanovljen je bil sprva skromen oddelek za avtomatsko obdelavo podatkov, ki je kasneje vplival na uporabo digitalnih tehnologij na celotnem inštitutu, pa tudi širše v stroki. Leta 1984 je bil na oddelku izdelan Računalniški atlas občine Sežana, prvi tovrstni izdelek v Jugoslaviji (slika 6). Kasneje je inštitut sodeloval pri izdelavi programske opreme za obdelavo digitalnega modela reliefa (DMR), registra območij teritorialnih enot (ROTE) in evidence hišnih števil (EHIŠ). Postavil je prvo celostno trirazsežno geodetsko podlago za geografski informacijski sistem v tedanji Jugoslaviji: kataster, topografijo in model terena ter zgradb za mesto Cavtat.

Slika 6: Računalniški atlas občine Sežana, 1984.

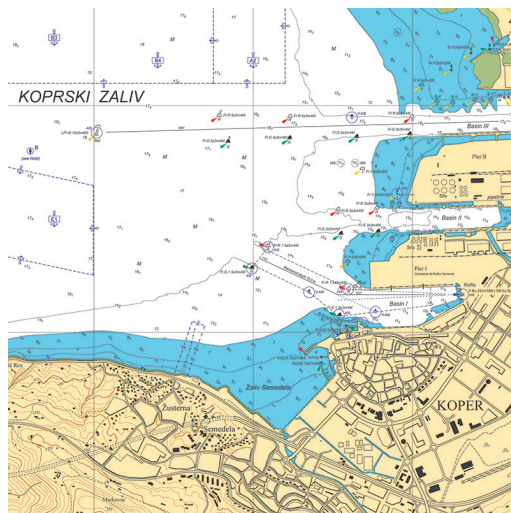
Po letu 1990 se je začelo hitro uvajanje osebnih računalnikov in programske opreme, kar je spet pomembno spremenilo način dela. Analogna tehnologija se je začela umikati digitalni na vseh področjih delovanja. Nastale so prve digitalne topografske karte, baze nepremičninskih in topografskih podatkov, geografski informacijski sistemi in trirazsežni modeli. Z osamosvojitvijo Slovenije in novo družbeno ureditvijo je inštitut stopil na pot intenzivnega šolanja in zaposlovanja nadarjenega mlajšega kadra s strokovnimi ambicijami. Bistveno se je povečala povprečna stopnja izobrazbe na zaposlenega. V manj kot desetletju je tako rekoč vsak delavec klasično tehnologijo dela zamenjal z digitalno, kar je zahtevalo izdatna vlaganja v opremo in usposabljanje.

Zaradi sprememb in novih potreb družbe ter stroke se je inštitut na podlagi Zakona o geodetski dejavnosti (Ur. l. RS, št. 8/2000) in sklepa Vlade Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 84/2000) dne 7. oktobra 2000 statusno preoblikoval v javni zavod, se preimenoval v Geodetski inštitut Slovenije in se tako tudi formalno priključil državni geodetski službi, katere neločljivi del je bil v vsebinskem smislu že od samih začetkov delovanja. Od takrat izvaja kot javno službo razvojne in strokovno-tehnične naloge državne geodetske službe na področju osnovnega geodetskega sistema, državnih topografskih in kartografskih zbirk podatkov ter zbirk podatkov o nepremičninah, izvedbene projekte s področja geodezije, kartografije, daljinskega zaznavanja in evidentiranja ter vrednotenja nepremičnin, izvaja pomembne naloge na področju urejanja prostora in geoinformacijsko podpira delovanje skoraj celotnega spektra ostalih organov javne uprave, pristojnih za prostorski in regionalni razvoj, obrambo, infrastrukturo, pomorstvo, letalstvo, kmetijstvo, šolstvo in izobraževanje, socialne zadeve, pravosodje, trajnostno mobilnost, turizem (slika 7), prostorsko statistiko, kulturno dediščino in humanistiko, pri čemer posebno mesto zaseda znanstveno in strokovno ukvarjanje s problematiko ranljivih skupin, invalidov in drugih oseb s posebnimi potrebami.

Stalno izvaja nekatere pomembne državne službe, kot je služba za GNSS, ki nadzira delovanje nacionalnega sistema satelitskih postaj za natančno globalno določanje položaja v realnem času z imenom SIGNAL (Slovenija-Geodezija-Navigacija-Lokacija), in izvaja distribucijo podatkov izvajalcem geodetskih storitev ter drugim uporabnikom. Pri tem zagotavlja izmenjavo podatkov z obmejnimi postajami vseh sosednjih držav in povezavo z evropskim koordinatnim sistemom ETRS ter standardi združenja za Evropski referenčni okvir (EUREF).

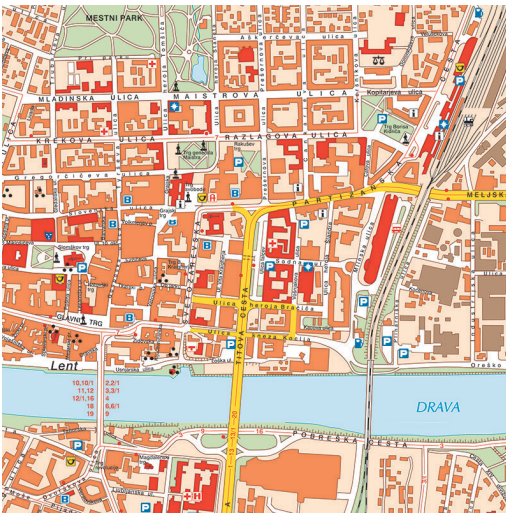
Slika 7: Mestni načrt Ljubljane.

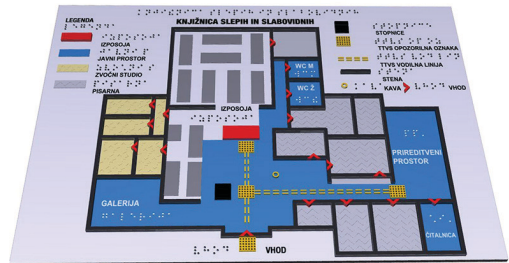
Slika 8: Pomorska karta Koprski zaliv.

V povezavi s članstvom Slovenije v Mednarodni hidrografske organizaciji (IHO) izvaja tudi nacionalne in mednarodne tehnične naloge državnega hidrografskega urada, kar služi zagotavljanju pomorskih podatkov, kart (slika 8) in dokumentacije za zagotavljanje varnosti pomorskega prometa na slovenskem morju. Na področju civilnega letalstva zagotavlja podatke, pomembne za varnost zračnega prometa, ki so skladni s standardi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO). Hkrati je slovenski predstavnik v organizaciji EuroSDR (European Spatial Data Research) in deluje kot nacionalna kontaktna točka za evropsko kartiranje pokritosti tal (angl. *land cover mapping*). Tehnično vodi in distribuira arhiv zgodovinskih aeroposnetkov Slovenije.

Kljub javnemu statusu se v celoti financira projektno, brez pasovnega financiranja ustanovitelja. V programu del državne geodetske službe so poleg nalog javne službe posebej določene naloge, ki jih inštitut izvaja po javnem pooblastilu. Ob delih, ki jih opravlja skladno s štirimi resornimi zakonskimi podlagami za področja geodezije, prostorskega načrtovanja, pomorstva in letalstva, pa stalno, kot vodilni ali sodelujoči partner, izvaja mednarodne projekte in že omenjene raziskovalne naloge, manjši del svoje dejavnosti pa opravlja še na prostem trgu. Že pred leti je tako presegel okvire delovanja geodetske službe v ožjem, tradicionalnem smislu in združuje vrsto funkcionalnosti ter storitev na enem mestu, kar je v danih razmerah in možnostih velika prednost zaradi večje prožnosti, preglednosti delovanja, koncentracije znanja, učinkovitega izkoriščanja potencialov in s tem optimizacije stroškov javne porabe, ob sicer obsežnem interdisciplinarnem delovanju za široki krog uporabnikov. Poslanstvo pa ostaja v povezovalni vlogi med akademsko, upravno, izvajalsko in uporabniško sfero na področju geodezije in geoinformatike. Kadri inštituta so tradicionalno udeleženi tudi pri izvajanju pedagoškega procesa na matični fakulteti.

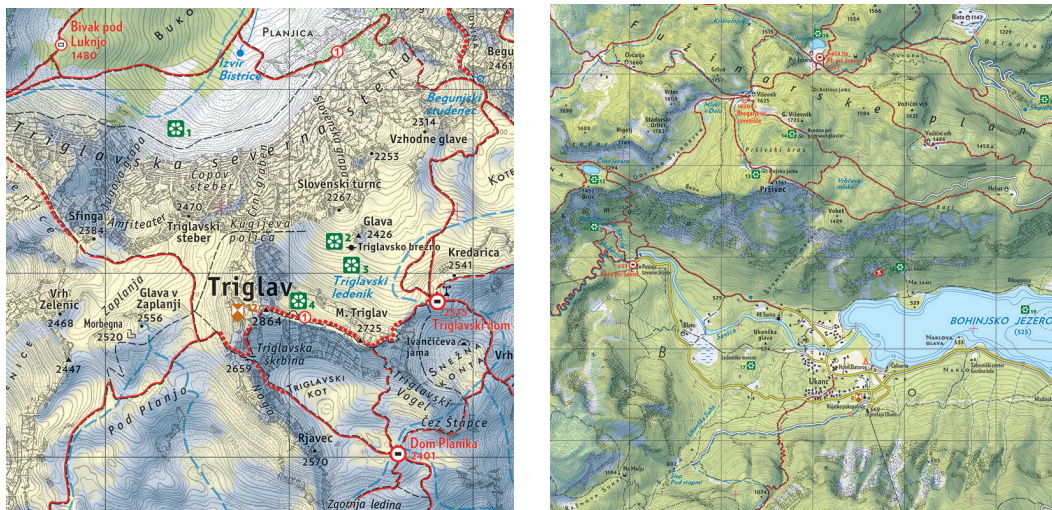
Slika 9: Mestni načrt Maribora.

Slika 10: Knjižnica slepih in slabovidnih – taktilni (tipni) načrt.

Inštitut se ponaša s kar štirimi nagradami »Odličnost v kartografiji«, ki jih na konferencah podeljuje Mednarodna kartografska organizacija (ICA), in sicer za najboljši mestni načrt (Ottawa, 1999; slika 9), taktilni (tipni) zemljevid za slepe (Durban, 2003; slika 10), topografsko karto (Pariz, 2011; slika 11) in navigacijsko karto (Washington, 2017; slika 8). Je nosilec vrste drugih nacionalnih in mednarodnih nagrad

ter priznanj, kot so Turistični nagelj RTV Slovenije za dosežke v turistični kartografiji, srebrna nagrada Gospodarske zbornice Slovenije za inovativne rešitve na področju mobilnosti invalidov (slika 10), priznanje za prvo pomorsko karto na elipsoidu WGS84 v Sredozemlju (US Naval Oceanographic Office; slika 8), medalja Mednarodne zveze za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje (ISPRS) za prispevek k razvoju fotogrametrije in priznanje za inovativno aplikacijo s področja prostorsko-časovne statistike (Eurostat).

Slika 11: Planinska karta Bohinj.

Geodetski inštitut Slovenije tako po 70 letih delovanja še naprej ostaja zavezan kakovostnemu strokovnemu in razvojno-raziskovalnemu delu. To lahko zagotavlja le v povezavi s številnimi partnerji in naročniki na sorodnih in tudi povsem drugačnih, netehničnih področjih, kar omogoča s stalnim in interdisciplinarnim zaposlovanjem ter enakomerno starostno kadrovske strukturo. Prav zaradi tega je v vsej zgodovini lahko deloval tudi kot »valilnica kadrov« ne le inštituta, temveč celotne geodetske stroke.

Dr. Dalibor Radovan
Geodetski inštitut Slovenije

DRUŠTVO GEODETOV

SEVEROVZHODNE SLOVENIJE

ZVEZA GEODETOV SLOVENIJE IN
DRUŠTVO GEODETOV SEVEROVZHODNE SLOVENIJE
NAJAVLJATA TERMIN IZVEDBE STROKOVNEGA POSVETA

52. GEODETSKI DAN

ki bo od **8.10. do 9.10. 2024** v hotelu Habakuk Maribor.

Več informacij bo objavljenih na spletni strani ZGS: <https://www.zveza-geodetov.si/>.

Vljudno vabljeni k sodelovanju in udeležbi!

mag. Gregor Klemenčič
Predsednik Zveze geodetov
Slovenije

Jožef Dajnko
Predsednik organizacijskega
odborna

KANDIDACIJSKI POSTOPEK ZA PREDSEDNIKA ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE ZA MANDATNO OBDOBJE 2024–2028

Izvršni odbor Zveze geodetov Slovenije začinja, skladno s 33. členom statuta Zveze geodetov Slovenije, kandidacijski postopek za predsednika Zveze geodetov Slovenije za mandatno obdobje 2024–2028.

Predloge za kandidate za predsednika Zveze geodetov Slovenije naj geodetska društva posredujejo izvršnemu odboru skupaj s:

- pisno obrazložitvijo,
- pisno privolitvijo kandidata,
- pisno podporo predlogu vsaj še enega društva, ki je član Zveze geodetov Slovenije.

Predloge pošljite na elektronski naslov: zveza.geodetov.slovenije@gmail.com.

Rok za oddajo predlogov je **17. 5. 2024**.

Izvršni odbor
Zveze geodetov Slovenije